

01
2023

letnik XIV

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje

ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

CELJE 700 LET 2023

LETA 1323 SE V LISTINI PRVIČ PISNO OMENJAJO TRG CELJE, STARI GRAD IN KNEŽJI DVOR.

STRAN
PA NE BOMO
METAL'

Logotip: Janja Vogrin

Stran pa ne bomo metal'

11. maja 2023 v Muzeju novejšje zgodovine Celje odpiramo novo občasno razstavo o metanju stran, odpadkih, okolju in trajnostnih praksah.

>> 3

Foto: Nataša Žmaher

mag. Damir Žerič

Pogovor z mag. Damirjem Žeričem, višjim kustosom v Pokrajinskem muzeju Celje in poznavalcem zgodovine grofov in knezov Celjskih.

>> 5

Logotip: Mintcollibri Tina Pregelj Skrt

Zvezda iz Dubaja

Leto dni smo jo pričakovali. Zdaj je pri nas. Velika, vredna ogleda. Do sredine maja bo navduševala Celjane, potem nadaljuje potovanje.

>> 3

Svet okoli nas

dr. Tonček
Kregar, direktor
Muzeja novejšje
zgodovine Celje

Foto: Miha Vidrih

Konec leta bo Muzej novejšje zgodovine Celje praznoval svojo šestdeseto obletnico. Decembra 1963 je bil namreč ustanovljen Muzej revolucije Celje in kot priča že ime samo, so to bili neki drugi časi, z drugačnimi vrednotami, odnosi in načinom življenja. Z vidika povprečne življenjske dobe, šest desetletij ni malo. In podobno kot velja pri človeku, je tudi naš muzej v tem času prešel skozi različna obdobja in faze. Med drugim je zamenjal tako državni okvir kot ureditev, posledično spremenil ime in poslanstvo, vrstili so se novi ljudje, pogledi in vsebine. Svet okoli nas se spreminja vedno hitreje in v kolikor želi muzej upravičiti svoj obstoj in svojo družbeno in kulturno vlogo, mora tem spremembam slediti, se jim prilagoditi in nadaljevati ogledalo. Ter iskati vedno nove načine, kako nagovarjati obiskovalce in uporabnike, ustrezno varovati in ohranjati kulturno dediščino in kolektivni spomin ter služiti javnemu dobremu. Ta naloga namreč v svojem bistvu ostaja enaka.

V muzeju se tozadevno trudimo po svojih najboljših močeh, včasih bolj, drugič spet malce manj uspešno, končno oceno našega dela in truda pa prepuščamo javnosti. Če uspeh merimo skozi prizmo obiska naših vsebin in programov, potem smo lahko dokaj zadovoljni. V preteklem letu nas je obiskalo celo več ljudi kot v letih pred epidemijo, pozitivni trend obiska pa se nadaljuje tudi letos. Verjamemo, da bodo razstave, ki jih načrtujemo in ki v veliki meri odražajo svet in dogajanje okoli nas, k temu še dodatno prispevale. Prav tako se sklepni fazi približuje celovita prenova Pelikanove hiše, v katere kletnih prostorih smo lani že odprli novo fotogalerijo. Dokončanje doslej največjega projekta našega muzeja tako ostaja cilj, s katerim si želimo na najboljši možni način, s konkretnimi dejanji, obeležiti in proslaviti v uvodu omenjeni jubilej.

Občasna razstava
v Muzeju novejšje
zgodovine Celje

11. 5. – 8. 2.
2023/2024

STRAN
PA NE BOMO
METAL'

O pogubnih
navadah
in boljših
praksah

m n z c
muzej novejšje zgodovine | celje

m n z c
muzej novejšje zgodovine | celje

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova
ulica 17, Celje

Stalne razstave: **Živeti v Celju, Otroški muzej
Hermanov brlog**

Občasne razstave: **Hermanov bonton** (Otroški
muzej, do 31. decembra 2023), **Stran pa ne bomo
metal': O pogubnih navadah in boljših praksah**
(Galerija, 11. maj–8. februar 2023)

Odprto: torek–petek od 9.00 do 17.00, sobota
od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00
do 18.00

Fotohiša Pelikan, Razlagova ulica 5, Celje:

Obrazi (Stekleni atelje, do decembra 2023),

Lepota je ženskega imena (Galerija Božena, do

15. maja), **Zgodovina Cinkarne skozi objektiv**

mojstra Pelikana (Galerija Božena, od 15. maja)

Odprto: torek–sobota od 9.00 do 13.00 (samo po

predhodni najavi)

Stari pisker, Prešernova ulica 20, Celje

Odprto: torek–sobota od 9.00 do 13.00 (samo po

predhodni najavi)

Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar,
velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november,
25. in 31. december

www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje

Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava,**

Od gotike do historicizma po korakih

(prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Alma M.**

Karlin Poti

Občasne razstave: **Žvoneški postanejo grofje**

Celjski, LONČAR. PEČAR. UMETNIK. Franjo

Felicijan

Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8,

Celje

Stalni razstavi: **Celeia – mesto pod mestom,**

Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd

Občasni razstavi: **Ljubija – zaklad pod skalo,**

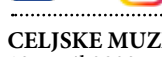
NAJ MEDI! Med dela čast čebelar, ljubezen pa

človeški duši.

Odprto: marec–oktober: torek–nedelja od 10.00

do 18.00; zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

13. april 2023

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšje zgodovine Celje in

Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane

Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija

Počivavšek, Stane Rozman, Urška Repar, Nataša

Žmaher

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro

d.o.o.

Računalniški prelom: R. Počivavšek

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik,
ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju
najširše javnosti z delom muzejev.

Vir: NUK, Repolijska zbirka

Alma M. Karlin v Logarski dolini, 1934 (izrez).

Alma M. Karlin po domačih krajih

Leta 2021 so v NUK-u pridobili tri popotne dnevnike Alme M. Karlin, in sicer z njenih izletov po domačih krajih, ki jih je bodisi peš bodisi z javnim prevozom opravila v letih 1934–1936. Omenjene dnevnike bo v prevodu Jerneje Jezernik Celjska Mohorjeva izdala v knjižni obliki, Osrednja knjižnica Celje pa jih bo maja v sodelovanju s celjskimi kulturnimi ustanovami predstavila na razstavi na Krekovem trgu. Svetovno popotnico bomo tako spoznali kot pohodnico in ljubiteljico narave, ki je svoja potepanja po domačih krajih opisala in obogatila z dragocenimi fotografijami in ilustracijami. **M. P.**

Foto: Irena Trnček

Odprtje razstave o kraškem ovčarju

Herman Lisjak gostuje

Tudi letos se Otroški muzej Hermanov brlog aktivno mreži, povezuje z muzejskimi strokovnjaki doma in v tujini, popularizira dediščinske vsebine za mlajšo muzejsko populacijo in dodaja na zemljevid gostovanj tri nova. V Aquatiki v Karlovcu je do 15. junija na ogled razstava o praznovanju rojstnih dni, v Pokrajinskem muzeju Koper pa do 12. junija razstava o kraškem ovčarju. Večletno sodelovanje nadaljujemo tudi na Gradu Podsreda, kjer smo poleg razstave Herman Lisjak v Kozjanskem parku postavili še razstavo o igračah. **J. T.**

Zvezda iz Dubaja

Do 19. maja 2023 bo obiskovalce muzeja navduševala 3D-kranjica – čebela velikanka, ki je bila izdelana na pobudo ČZS. Spremljala jo bo občasna razstava Naj medi!, ki so jo soustvarili muzejski prostovoljci. Za šolske skupine smo pripravili posebne učne ure s poudarkom na spoznavanju pomena čebel za človeštvo, čebelarstva in ohranjanju čebelam prijaznega okolja. Za širšo javnost smo pripravili sklop zanimivih predavanj in ustvarjalnic s področja hortikulture, čebelarstva in apiterapije. Obljubljamo zanimivo in poučno pomlad v muzeju. **R. H.**

Foto: Nataša Zmajer

Foto: Nataša Zmajer

Del zaklada, ki je bil prinešen v Pokrajinski muzej Celje

Ljubija – zaklad pod skalo

V Pokrajinskem muzeju Celje je na ogled razstava Ljubija – zaklad pod skalo, v kateri se prepleta več zgodb. Vse se začne z lokalno legendo o zakopanem zakladu, ki je med domačini znana že vsaj sto let, druga zgodba govori o dečku, ki je iskal zaklad in ga tudi našel, tretja o spletu okoliščin, ki so naposled pripeljale do arheoloških raziskav, in četrta je zgodba, ki jo pripovedujejo predmeti. Iz teh se da razbrati, kaj se je v jami dogajalo v zadnjih desetletjih 4. stoletja in hkrati pričajo o poselitvi tega območja v enem najnevarnejših obdobjih naše zgodovine. **M. B., J. K.**

Otroške ustvarjalnice v PMC

Na novi občasni razstavi LONČAR. PEČAR. UMETNIK. Franjo Felicijan smo otrokom približali skoraj pozabljeno obrt – lončarstvo. Na razstavi so se spoznali z ljudsko umetnostjo, posodjem, značilno ornamentiko in barvami ter materiali za izdelavo glinenih izdelkov. Da bi otroci čim bolj celovito spoznali svet lončarstva, smo jih popeljali v prostor, kjer mojster – umetnik izdeluje svoje izdelke, se preizkusili v vlivanju v kalup ter slikali na skodelice in jih glazirali kot pravi mojstri. **E. B. G.**

Foto: Davor Milnarčič

Ustvarjalnica Skoraj pozabljena obrt – lončarstvo, poslikava skodelice

Stran pa ne bomo metal!

V mesecu maju v Muzeju novejšje zgodovine Celje odpiramo novo občasno razstavo z naslovom Stran pa ne bomo metal! O pogubnih navadah in boljših praksah. Na njej predstavljamo zgodovino in sedanost navade, da mečemo stran stvari, ki so stare, neuporabne, pokvarjene, pa tudi še povsem uporabne ali celo nove, a smo se jih naveličali. Raziskali smo, kakšne so posledice našega ravnanja za družbo in okolje, kako je ta tema povezana z muzeji in kulturno dediščino ter katere prakse so bolj prijazne do okolja. Trajnostno zasnovano razstavo bo spremljal bogat spremljevalni program. **U. R.**

Foto: Egon Horvat

Foto: Nina Sovdat

Vzhodnoazijski svečnik

Svečnik

Pokrajinski muzej Celje v septembru odpira občasno razstavo o vzhodnoazijskih predmetih, ki jih hrani v svojih zbirkah. Razstava in spremljajoča publikacija se bosta vsebinsko osredotočali na raziskovanje provenience predmetov. V okviru projekta Osiroteli predmeti: obravnava vzhodnoazijskih predmetov izven organiziranih zbirateljskih praks

Džuboks

Pisalo se je leto 1966. Skupina The Rolling Stones je ravno izdala svoj prvi povsem avtorski LP album, s katerim so se podali na osvajanje vrhov mednarodnih glasbenih lestvic in prav počasi začeli prevzemati štafetno palico glasbene popularnosti od skupine The Beatles.

Zato ni naključje, da so si t. i. Stonesi tega istega leta zaslužili tudi naslovnico prve številke revije Džuboks. Revije, ki je kot prva v takratni Jugoslaviji izdajala specializirane vsebine o svetovni popularni glasbi, ki je v tistem času pomenila predvsem rock glasbo. Revija je za mnoge jugoslovanske mladostnice in mladostnike pomenila prvi pravi stik z globalnimi popularno-glasbenimi fenomeni, ki so v takratno jugoslovansko družabno sceno poleg glasbe prinašali tudi novo oblačilno kulturo ter kulturo zabave. Revija je dajala prostor tako globalnim kot tudi jugoslovanskim rock izvajalcem ter bila kot taka pomemben element pri vzponu popularnosti jugoslovanske glasbene scene, v tej maniri predvsem jugoslovan-

v slovenskem prostoru (J6-3133), ki ga so-financira ARRS, smo se leta 2022 lotili podrobnejšega raziskovanja provenience azijskih predmetov.

Poleg pregleda samega arhivskega gradiva, ki je dalo že prve zanimive rezultate, se je pri raziskovanju izkazalo, da muzej hrani preko 40 predmetov azijskega izvora tudi v Kulturnozgodovinski zbirki. Velik del predstavljajo razne vrste kitajske in japonske keramike, t. i. »izvozna keramika«, ki je bila izdelana za zahodni trg po evropskem estetskem okusu. Ta keramika datira v obdobje med 18. in 20. stoletjem. Poleg keramike je zastopan poslikan japonski in kitajski porcelan. Izpostaviti velja svečnik na fotografiji. Gre za do sedaj edini znan primer vzhodnoazijskega porcelana, okrašenega s kovinskim okovjem (t. i. *mounting*), v kateri izmed slovenskih zbirk. Takšen način okraševanja kitajskega in japonskega porcelana je bil popularna praksa v Evropi v 17. in 18. stoletju. Osrednji del je kitajska vaza v stilu *famille rose*. Porcelanasta vaza je poslikana z barvnimi nadglazurnimi emajli. Z motivi človeške figure, stiliziranimi rastlinskimi motivi, pticami, metulji (žuželkami). Zgornji del svečnika je iz lite kovine in je bil pobarvan, da je imitiral videz medenine. Motivi na okovju prikazujejo zmaje (azijski navdih), slivove cvetove, vzorec po zgledu *ruyi*, listje, demonsko masko ter meander (*yunleiwen*). **DAVOR MLINARIČ**

skega novega vala kot enega vrhuncev jugoslovanske popularne glasbe. Zaradi te pomembne in vplivne vloge, ki jo je imela revija na jugoslovansko družbo med leti 1966 in 1986, smo v Muzeju novejšje zgodovine Celje še posebej veseli, da se lahko ponasčamo s celotno zbirko revije Džuboks. Odlično ohranjeno zbirko je muzeju doniral zbiralec in velik rockerski zanesenjak Budimir Milosavljević, ki se mu na tem mestu še enkrat lepo zahvaljujemo. Posamezne revije iz zbirke bodo občasno na ogled na razstavah, povezanih s popularno kulturo, ob tem pa bodo tudi bogat in zanimiv raziskovalni vir. **SEBASTJAN WEBER**

Foto: Egon Horvat

Identifikacijska ploščica s Knežjega dvora

Pred kratkim smo med gradivom, izkopanim med arheološkimi raziskavami Knežjega dvora, našli na nenavadno najdbo – italijansko vojaško identifikacijsko ploščico (model 1932) iz časa 2. svetovne vojne, kakršne so italijanski vojaki nosili obešene na verižici okoli vratu.

Kljub temu da je nekoliko poškodovana, je še vedno berljiv vtisnjen napis, ki kaže, da je pripadala osebi po imenu Agostino Girardi, sinu Antonija in Marije, rojenemu leta 1923, iz kraja Veronella (provinca Verona). Ob tem se poraja vprašanje, kdaj in kako se je takšen predmet znašel v novodobnem zasutju na Knežjem dvoru v Celju in kakšna je bila usoda njegovega lastnika.

Knežji dvor, sprva reprezentančna stavba, je bil med leti 1748 in 1750, za časa vladavine Marije Terezije, prezidan v vojašnico, ki je kot takšna delovala vse do osemdesetih let prejšnjega stoletja. Med 2. svetovno vojno je služil kot kasarna nemške vojske in bil ponovno temeljito prenovljen med letoma 1944 in 1945.

Foto: Nina Sovdat

Vojaška identifikacijska ploščica s Knežjega dvora

Morda je bil Agostino Girardi eden od italijanskih vojnih ujetnikov, ki so sodelovali pri tej obnovi. Ali je vojno preživel ali ne, iz same najdbe ni razvidno, saj bi bila identifikacijska ploščica lahko izgubljena med delom, begom ali pa ob kakšni drugi priložnosti. Morda ob vsesplošni paniki, ki je nastala, ko je bilo Celje v času od novembra 1944 pa do 5. aprila 1945 večkrat cilj zavezniškega bombardiranja. Znano je, da je bilo v enem od teh zadeto tudi dvorišče Knežjega dvora. V vsakem primeru gre za pomemben dokument iz časa 2. svetovne vojne.

MAJA BAUSOVAC, JURE KRAJŠEK

mag. Damir Žerič

Specialist za Celjske, ki ga zanimajo tudi druga področja

Mag. Damir Žerič je v Pokrajinskem muzeju Celje zaposlen od leta 2009. Doslej je pripravil osem samostojnih razstav iz najrazličnejših zgodovinskih obdobj na območju Celja. Je avtor petih samostojnih publikacij in soavtor še nekaterih. V muzeju pokriva različna strokovna področja, od leta 2019 pa je pristojni kustos za zgodovino grofov in knezov Celjskih, ki je ena izmed nosilnih raziskovalnih tem Pokrajinskega muzeja. Zanimivo, da je Damir Žerič sicer diplomiral in magistriral na temo portugalske kolonialne zgodovine. Lani je postal predsednik Zgodovinskega društva Celje.

Z zgodovino Celja se ukvarjate z različnimi pristopi: celostno, da zajamete ves časovni lok, od keltskih časov in rimske Celeie do sodobnosti (kot na primer v knjigi Celeia, Cilli, Celje), ali pa preučujete le določeno zgodovinsko obdobje, na primer grofe Celjske ali nekatere izjemne osebnosti iz zgodovine Celja, kot je bila razstava in publikacija o županu Juru Hrašovcu. Kateri ustvarjalni izziv vam je ljubši? Omenjena knjiga, ki je bila moj knjižni prvenec, je na koncu izpadla popolnoma drugače, kot sem si jo prvotno zamislil. To je bil doslej moj vsebinsko najbolj raznolik projekt, kjer je bila vseskozi na tehtnici želja po predstavitvi čim bolj temeljite in raznolike vsebine na eni strani ter zadan okvir, ki utemeljuje smiselnost najširši javnosti prijazne knjige na drugi strani. Mislim, da smo to ravnesje odlično uskladili. Pri vseh ostalih muzejskih projektih je bila osredotočenost usmerjena na en raziskovalni problem, ki omogoča temeljitejšo in bolj poglobljeno realizacijo, kar mi je kot zgodovinarju in muzealcu vendarle bližje.

Kaj vas je motiviralo, da ste se poglobili v Žovneške in njihovo drugo povišanje v grofe Celjske? Zgolj častitljiva zgodovinska obletnica ali so bili še drugi vzgibi? Leta 2022 je minilo 650 let od drugega povišanja Žovneških/Celjskih v grofe Celjske. To drugo povišanje je

Foto: Nataša Zmajer

širši javnosti premalo znano, zato smo obletnico izkoristili kot priložnost in predstavili originalen dokument, njegovo vsebino in pomen, ki ga je to povišanje prineslo rodbini Celjskih. Bilo je namreč bistveno ugodnejše od prvega povišanja leta 1341. Celjska grofija je prejela status državno neposrednega fevda, nove meje in večji obseg, kot ga je imela do tlej. Ob tem je izšla tudi publikacija, kjer sta podrobno predstavljeni obe listini o pogofovljenjih. Predstavljena pa je tudi listina iz leta 1323, v kateri se prvič pisno omenjajo celjski Stari grad, Knežji dvor ter Celje kot trška naselbina.

O Celjskih je napisanih že veliko knjig, v Knežjem dvorcu je o njih imenitna razstava, bila je tudi še kakšna občasna. So še bele lise, je še kaj, kar še ni dovolj približano javnosti oz. bi bilo treba preučiti in kar vas žene v raziskovanje? Grofje in knezi Celjski so ena izmed osrednjih raziskovalnih tem našega muzeja. Skrb za stalno razstavo o Celjskih sem »podedoval« po upokojitvi avtorice stalne razstave, mag. Rolande Fugger Germačnik, ki mi je zapustila odlično dediščino. Vsekakor bomo v prihodnosti razstavo še dopolnjevali, nadgrajevali, predvsem pa tehnološko posodabljali z različnimi interaktivnimi vsebinami in vsem tistim, kar prinašajo sodobni trendi. Rodbina Celjskih in srednji vek na splošno sta vselej privlačni zgodbi, ki nista nikoli izčrpani. V mislih imamo že nekaj idej in najbrž bomo lahko obiskovalcem že v prihodnjem letu predstavili novo zanimivo zgodbo iz serije grofov in knezov Celjskih. Vsekakor se nadajamo, da bo država uvidela pomen in potencial Knežjega dvora, ki bo po končani prenovi

ponudil nove možnosti atraktivne predstavitve naše kulturne dediščine.

Menda se v tem letu obeta prenovljena izdaja vaše knjižne uspešnice, ki sem jo že omenil, Celeia, Cili, Celje. Kaj boste dodali ali morda poudarili v novi izdaji? Ta knjiga, ki je izšla leta 2011, je bila velika uspešnica, saj smo že po nekaj mesecih izdali ponatis. Ob 700-letnici prve pisne omembe Celja kot trga se je ponudila priložnost, da ta dogodek obeležimo s prenovljeno oz. dopolnjeno izdajo. Zgodovina se ne bo pisala na novo, bodo pa v knjigo vključena nova spoznanja o rimski Celeji, dodan bo zgodovinski oris zadnjega desetletja, knjiga pa bo tudi oblikovalsko osvežena.

Tudi športnih projektov ste se že lotili. Pred leti ste pripravili zelo odmevno razstavo o našem skakalcu, dobitniku bronaste olimpijske medalje, Matjažu Debelaku. Si lahko v prihodnosti obe-tamo še kaj podobnega? Razstavo o Matjažu Debelaku in pogovor z njim smo pripravili na kulturni dan, 8. februarja 2018, oz. na predvečer odprtja zimskih olimpijskih iger v Pjongčangu. Dogodek je bil odlično obiskan in prav ta izjemen odziv je ob dejstvu, da je Celje eno izmed središč slovenskega športa, spodbudilo razmišljanje, da bi se Pokrajinski muzej Celje intenzivneje vključil v proučevanje zgodovine športa na Celjskem. Sledil je razstavni projekt Mednarodne igre šolarjev, ki je največji vsakoletni svetovni športni dogodek mladih med 12. in 15. letom starosti. Letos bomo ob 55-letnici iger razstavo o tem športnem fenomenu pripravili v južnokorejskem Daeguju.

ROBERT GORJANC

Evropski muzeji razmišljamo o smeteh

Februarja se je v Hiši evropske zgodovine v Bruslju odprla razstava »Za enkratno uporabo: Zgodovina sodobne krize«.

Razstava razkriva skrito zgodovino, ki jo pripovedujejo smeti, ter vlogo, ki jo imajo kot pokazatelj družbenih sprememb – od industrijske revolucije, obdobja pomanjkanja med vojno, do potrošništva in današnje okoljske krize. Hkrati z razstavo je nastala tudi spletna platforma, na kateri so zbrane vsebine, povezane z odpadki, ki jih je pripravilo deset evropskih muzejev, sodelujočih v mednarodnem projektu, med katerimi je tudi Muzej novejšje zgodovine Celje. Na platformi so v sklopu »Zgodbe« na ogled video posnetki, med katerimi so

štiri zgodbe iz našega lokalnega okolja, v sklopu »Blog« lahko prisluhnete podcastu s kulturnim antropologom dr. Danom Podjedom, v »Zbirki« pa najdete izbor muzejskega gradiva iz naših zbirk, ki ga interpretiramo glede na to, kako je povezano s smetmi in zakaj nekaj obvelja za kulturno dediščino, namesto da bi pristalo na smetišču. Vsebine vseh sodelujočih muzejev so na spletu na ogled tudi v slovenskem jeziku. Tekom trajanja projekta, ki se bo zaključil februarja 2024, pa v muzeju pripravljamo še vrsto dogodkov, namenjenih lokalni publiki, kot so tematski sprehodi po poteh industrijske dediščine Celja, pogovorni večeri in delavnice. Nekateri bodo neposredno prenašani tudi na spletni platformi. Več o projektu lahko izveste na spletni strani Hiše evropske zgodovine. (<https://historia-europa.ep.eu>).

URŠKA REPAR

Zbirka muzejskega gradiva na spletni platformi

Foto: Ajda Mladenović

Matej Sternen in restavriranje Celjskega stropa

V Narodni galeriji v Ljubljani je bila od 1. decembra 2022 do 9. aprila 2023 na ogled razstava Matej Sternen (1870–1949), katere avtor je dr. Andrej Smrekar. Razstava in katalog razstave celovito predstavljata Sternenovo življenje in delo.

V obsežnem katalogu in spremljevalnem programu je predstavljeno doslej

manj znano slikarjevo konservatorsko-restavratorsko delo, ki smo ga raziskovale Ajda Mladenović z ZVKD RS, Restavratorski center; Mateja Neža Sitar z ZVKD RS, OE Maribor, in Gabrijela Kovačič, kustosinja Pokrajinskega muzeja Celje. Matej Sternen je med letoma 1926 in 1927 restavriral edinstven Celjski strop; Pokrajinski muzej Celje, ki je njegov lastnik in skrbnik, je sodeloval pri raziskovanju in predstavitvi ohranjene dokumentacije, ki osvetljuje potek in izvedbo restavratorskega procesa na Celjskem stropu, ki ga je izvedel Sternen po odkritju leta 1926. Ugotovitve raziskave kažejo, da so posegi, ki so bili takrat narejeni v rekordnem času, v ključnih točkah sledili smernicam sočasne konservatorsko-restavratorske stroke in še vedno služijo svojemu namenu – ohranjanju in celoviti prezentaciji spomenika. Izsledki raziskave restavratorskega procesa so bili predstavljeni tudi na vabljenem predavanju in na manjši občasni razstavi v Narodni galeriji v sklopu "Odstiranj". Zaradi dobrega odziva v Ljubljani in velikega zanimanja smo predavanje z naslovom »Matej Sternen in restavriranje Celjskega stropa v letih 1926 in 1927« organizirali tudi v Celju, na Prešernov dan. **GABRIJELA KOVAČIČ**

Pogled od zunaj

Muzej ohranja tudi spomin na osebnosti

Ko pomislim na Muzej novejšje zgodovine Celje, se mi zbudijo številne podobe o njem: je sodoben, aktualen, v tesnem stiku z obiskovalci, omogoča druženje ...

Razmišljam, kdaj sem se s tem muzejem bolj tesno, bolj osebno povezala. Je bilo to leta 1993, ko se je najstarejši sin še kot dijak udeležil Muzejske poletne delavnice, ali leta 2009, ko so v muzeju pripravili razstavo slik moje mame, akademske slikarke Darinke Pavletič Lorenčak? So bila to leta, ko sem z vnukinjo preživljala čas na ustvarjalnih delavnicah v Hermanovem brlogu?

Verjetno je bilo v mojem odnosu z muzejem prelomno leto 2015, ko so v njem začeli predstavljati celjske kulturnike. Kot prvo so predstavili mojo, takrat že pokojno mamo. Istega leta se me je osebno dotaknila poletna muzejska noč na temo »pin-up« kulture. S svojo fotografsko razstavo in organizacijo dogodka jo je pomagal oblikovati sin Boštjan. Tega leta sem tudi postala prostovoljka. Hvaležna sem za to priložnost in za možnost občasnega vodenja po razstavah muzeja. Zanimiva izkušnja je bilo sodelovanje pri razstavi o primorskih Slovencih na Celjskem, saj sta bila moja stara starša po mamini strani Primorca.

Gotovo pa sem z muzejem najtesneje sodelovala ob nedavni postavitvi razstave in pripravi monografije o življenju in delu mojega pokojnega očeta, akademskega slikarja Milana Lorenčaka, ob 100-letnici njegovega rojstva. Direktor muzeja se je z izjemnim poslušom in veliko naklonjenostjo odzval na pobudo, da bi obudili spomin na slikarja in likovnega pedagoga, ki je živel in ustvarjal v našem mestu. Ko muzej sprejema tovrstne izzive, uresničuje pomembno poslanstvo, kar je potrdil ugoden odziv obiskovalcev razstave. V meni pa so ohranjeni hvaležni spomini na dolgoletno, zelo prijetno sodelovanje z vsemi zaposlenimi v muzeju. **ALENKA TACOL**

Na predstavitvi monografije o Milanu Lorenčaku

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

**BOGATA KNJIŽNA PONUDBA
POKRAJINSKEGA MUZEJA CELJE**

DR. JURO HRAŠOVEC
PVOI SLOVENSKI EŠNAK CELJE

ZLOŠČENO
VISOKOGA SČAJA

ZOVNESKI
POSTANEJO
GROFJE
CELJSKI

LONČAR. PEČAR. UMETNIK.
Ljano Petač

Grafje
CELJSKI

CELJE
ISTORIOGRAFIJA

Celeia
Cili
Celje

MUNICIPAL CLAUDIUM
CELEIA

RAZSTAVIŠČE KNEŽJI DVOR
Trg Celjskih knezov 8, Celje

RAZSTAVIŠČE STARA GROFIJA
Muzejski trg 1, Celje

www.pokmuz-ce.si

Muzej novejšje
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

museum of recent history celje
mnr
muzej novejšje zgodovine celje

Družabna igra
HERMAN

Izdelki in darila za male in velike!

Februarja smo v Celju gostili avstrijskega umetnika Gerharda Oliverja Moserja z razstavo Desiderio litorale – Obalno hrepenenje.

Poslušalci so v nabito polni dvorani Barbare Celjske v Knežjem dvoru sodelovali na regijskem posvetu o Nacionalnem programu za kulturo, ki ga je organiziralo Ministrstvo za kulturo RS.

Nemška veleposlanica v Sloveniji, gospa Natalie Kauther, si je ogledala razstave Pokrajinskega muzeja Celje.

Avtorica mag. Tanja Plevnik z mag. Alenko Domjan na predstavitvi knjige Hvalnica fotografiji v Galeriji Božena

Odprtje razstave Žvoneški postanejo grofje Celjski – v družbi članic in članov družine Zlate ostroge

Delegacija Avstrijskega kulturnega foruma iz Ljubljane s predstavniki Mestne občine Celje v Fotoateljeju Pelikan

Andrej Šifrer ob odprtju svoje razstave pozdravlja prijatelja Iva Umeka, letošnjega prejemnika zlatega grba Mestne občine Celje.

Odprtje razstave LONČAR. PEČAR. UMETNIK. Franjo Felicijan

Nagradno vprašanje:
Kako se imenuje čebela, ki je v Dubaju leta 2022 očarala šejke in obiskovalce razstave EXPO?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do petka, 30. aprila 2023, na naslov Pokrajinski muzej Celje, Trg Celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Osebnostne podatke nagrajencev bomo uporabili izključno za namen obveščanja o nagradni igri.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Kristina Jesenek, Milan Hrnčič in Zvonimir Stopinšek**, vsi iz Celja. Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Muzeja novejših zgodovine Celje.